

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

А. Діброва **Анатолій ДІБРОВА**

16 травня 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри економіки

Протокол №17 від 2 травня 2024 р.

В. Байдала Завідувач кафедри
Вікторія БАЙДАЛА

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОНП «Облік і оподаткування»

Л. Гуцаленко **Любов ГУЦАЛЕНКО**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІКРОЕКОНОМІКА та МАКРОЕКОНОМІКА 2**

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Освітня програма «Облік і оподаткування»

Факультет економічний

Розробник: доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки
НУБіП України Байдала В.В.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни

МІКРОЕКОНОМІКА та МАКРОЕКОНОМІКА 2

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	071 Облік і оподаткування	
Освітньо-наукова програма	Облік і оподаткування	
Освітній ступінь	Доктор філософії	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки (курс)	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	30 год	8 год
Практичні заняття	45 год	12 год
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	75 год	130 год
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії знань про поведінку і механізм прийняття рішень окремими економічними суб'єктами (індивідами, домашніми господарствами, підприємствами, організаціями, тобто мікросистемами), ринковий попит і пропозицію, відносні ціни товарів, розподіл ресурсів за альтернативного їх використання, часткову і загальну рівновагу; закономірності функціонування економіки на національному рівні на основі макроекономічних теорій, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою, та досвіду макроекономічної практики.

Завдання дисципліни полягає у формуванні економічного мислення у майбутніх докторів філософії, підприємницького підходу до господарської діяльності. Вивчення її сприяє розумінню здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії основ ринкових відносин на рівні підприємства та окремих видів ринкових структур, а також сформувати ринково-орієнтований економічний світогляд учасника суспільного виробництва, здатного до діяльності економіста-дослідника, надати універсальний інструментарій аналізу макрорівноваги. Вивчення курсу сприяє розумінню суті різних моделей макроекономічних залежностей, ринкових й державних механізмів регулювання економіки.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із застосуванням методології наукової та педагогічної діяльності, зокрема здійснюючи наукове дослідження, що характеризується науковою новизною, теоретичним та/або практичним значенням.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

СК03. Здатність вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для критичного оцінювання результатів досліджень з урахуванням соціальних, етичних, правових та економічних проблем.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Мати концептуальні та методологічні знання з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей, а також

навички необхідні для проведення наукових і прикладних досліджень, здійснення інновацій на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку.

ПРН04. Застосовувати загальні принципи та методи економічних і соціальних наук, а також сучасні методи досліджень для провадження досліджень у сфері обліку та оподаткування та у викладацькій діяльності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Мікроекономіка та макроекономіка 2»

для повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви тем	Кількість годин													
	денна, вечірня форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	ла б	інд	с.р.	
1. Загальна рівновага і ефективність	1	16	3	5			8	15	1	1				13
2. Неспроможність ринку. Зовнішні ефекти	2	16	3	5			8	15	1	1				13
3. Суспільні блага	3	16	3	5			8	15	1	1				13
4. Ефективність, справедливість і державна влада	4	16	3	5			8	15	1	1				13
5. Міжнародна торгівля і торгівельна політика	5	16	3	5			8	15	1	1				13
6. Обмінний курс	6	14	3	4			7	15	1	1				13
7. Платіжний баланс	7	14	3	4			7	15	1	1				13
8. Моделі відкритої економіки. Макроекономічна політика за умов відкритої економіки	8	14	3	4			7	15	1	1				13
9. Моделі економічного зростання	9	14	3	4			7	15		2				13
10. Взаємозв'язок основних макроекономічних рахунків	10	14	3	4			7	15		2				13
Разом		150	30	45			75	150	8	12				130

3. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна рівновага і ефективність.	5
2	Неспроможність ринку. Зовнішні ефекти.	5

3	Суспільні блага.	5
4	Ефективність, справедливість і державна влада.	5
5	Торгівельна політика.	5
6	Обмінний курс.	4
7	Платіжний баланс.	4
8	Моделі відкритої економіки. Макроекономічна політика за умов відкритої економіки.	4
9	Моделі економічного зростання.	4
10	Взаємозв'язок основних макроекономічних рахунків.	4
	Разом	45

4. Теми самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна рівновага і ефективність.	8
2	Неспроможність ринку. Зовнішні ефекти.	8
3	Суспільні блага.	8
4	Ефективність, справедливість і державна влада.	8
5	Торгівельна політика.	8
6	Обмінний курс.	8
7	Платіжний баланс.	8
8	Моделі відкритої економіки. Макроекономічна політика за умов відкритої економіки.	8
9	Моделі економічного зростання.	6
10	Взаємозв'язок основних макроекономічних рахунків.	5
	Разом	75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс: Мікроекономіка та макроекономіка 2 для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4382>.

2. Байдала В. В. Мікро- макроекономіка 2. Методичні вказівки для самостійної роботи аспірантів економічних спеціальностей. К., НУБіП України. 2018. 30 с.

3. Байдала В. В. Мікроекономіка. Навчально-методичні вказівки до самостійної роботи здобувачів економічних спеціальностей денної форми навчання. К., Національний університет біоресурсів і природокористування України. 2017. 90 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2 кн. Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. За ред. С. Панчишина і П. Островерха. 4-те вид. випр. і допов. К: Знання, 2020. 723 с.

2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2кн. За ред. С. Панчишина і П. Островерха. Кн. 2: Мікроекономіка. 4-те., випр. і доп. К: Знання, 2020. 437 с.

3. Базилевич В. Д. Мікроекономіка: підручник. К.: Знання, 2008. 679 с.

4. Байдала В.В. Економіко-математичне моделювання впливу макроекономічних факторів на розвиток біоекономіки. Ефективна економіка. 2019. №11. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7394>

5. Baidala V., Vlasenko Y. Microeconomics II. Tutorial. 2018. 220 p.

6. Baidala V., Kozlovskiy S., Petrunenko I., Myronchuk V., Kulinich T.

Assessment of public welfare in Ukraine in the context of the COVID-19 pandemic and economy digitalization. Problems and Perspectives in Management. 2021. 19(1). стр. 416–431
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202249136>

7. Baidala V.V., Yakymovska A.V. Features of management of economic security of enterprises. Intellectualization of logistics and Supply Chain Management. 2023, vol.21, pp.43-48, available at: <https://smart-scm.org/en/journal-21-2023/features-of-management-of-economic-security-of-enterprises/> DOI: <https://doi.org/10.46783/smart-scm/2023-21-5>

8. Bilenko, D., Kozlovskiy, S., Ivanyuta, N., Baidala, V., Lavrov, R., Kozlovskiy, V. Efficiency assessment of tax measures in the European countries against the effects of COVID-19. Problemy Ekorozwoju, 2022, 17(1), pp. 16–22

9. Kozlovskiy S., Grynyuk R., Baidala V., Burdiak V., Bakun Y. Economic Security Management of Ukraine in Conditions of European Integration Montenegrin Journal of Economics. 2019, Vol. 15, No. 3, pp.137-153.

10. Макроекономіка та макроекономічна політика: Навч. посіб./ А.Ф.Мельник, Т.Л.Желюк, В.Длугопольський, О.В.Панухник. К.: Знання, 2020. 699 с.

11. Parkin, Michael. Microeconomics. 2016. Boston, Mass.: Pearson.

12. Thaler, Richard H., and Sendhil Mullainathan “The Concise Encyclopedia of Economics: Behavioral Economics.” Library of Economics and Liberty. 2021.
<http://www.econlib.org/library/Enc/BehavioralEconomics.html>.

13. Moffatt. The Definitive Guide to Understanding Price Elasticity. About.com Education. 2021. Available at: <http://economics.about.com/cs/microhelp/a/priceelasticity.htm>

14. Michael Parkin, Robin Bade Modern Macroeconomics. 2018. P. Allan, 597 p.

15. Skidelsky R. Money and Government. A Challenge to Mainstream Economics. 2019. Penguin. 512 p.

16. Economicsonline.co.uk (2021). Microeconomics. Macroeconomics. Available at: http://www.economicsonline.co.uk/Competitive_markets/Consumer_and_producer_surplus.html

17. Central Intelligence Agency (2021) “The World Factbook.” <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/index.html>.